

Národní zahájení Dnů evropského dědictví „Architektonické dědictví aneb od Přemysla Otakara II. po Havla“

Vážení milovníci historie, architektury a památek.

Otevíráte průvodce, který vám poslouží k lepší orientaci v pestrém programu Národního zahájení Dnů evropského dědictví, které v roce svého 760. výročí od první písemné zmínky hostí královské, univerzitní i biskupské město České Budějovice, které se v roce 2028 stane Evropským hlavním městem kultury. Jsme přesvědčeni, že historie nám tu toho hodně zanechala a že vám návštěvníkům, ale i rodákům a patriotům máme co nabídnout.

Program je členěn po jednotlivých dnech a dále pak po historických obdobích. Využijte přehledných tabulek, kde vše uvidíte vedle sebe. Samostatný blok je pak věnován doprovodnému programu jak na Piaristickém náměstí a v letním kině Háječek, tak i na dvoře Národního památkového ústavu U Ferusů.

Dny evropského dědictví (EHD) jsou akcí, která každoročně otevírá co nejvíce zajímavých a výjimečných architektonických, archeologických a sakrálních památek, muzeí, galerií a knihoven, technických památek a militarií, budov, objektů i dalších prostor, v nichž všech je uchováváno neuvěřitelně rozsáhlé množství sbírkových fondů a movitého kulturního dědictví. V České republice se EHD konají pravidelně od roku 1991 v první polovině měsíce září. Od roku 1998 je jejich hlavním garantem Sdružení historických sídel Čech, Moravy a Slezska, které vždy ve spolupráci s jedním z členských měst pořádá národní zahájení. Partnery hlavního garanta jsou Ministerstvo kultury ČR a Ministerstvo pro místní rozvoj ČR.

„Časy se mění a město s nimi. Jen těžko bychom poznávali mnohá zákoutí Českých Budějovic, kdybychom se ocitli dejme tomu v dobách Marie Terezie, a tehdejší měšťan by se zase divil, jak město vypadalo za vlády Karla IV. Přesto zůstávají některá místa zachována po celé věky. Jak budovy stárnou, stávají se pamětihodnostmi, které si zaslouží naši pozornost nejen pro své samotné stáří, nýbrž i jako svědkové dávných dějů a způsobů života. Trvalo však řadu generací, než si lidé tuto myšlenku naplno uvědomili. Až ve chvíli, kdy památné stavby mizely jako na jaře sníh, objevilo se i v duši moderního člověka jakési prázdno a nostalgie po starých časech. Tenkrát se zrodil zájem o památky a jejich záchranu, zprvu možná spíše romantický, ale čím dál víc také podložený odborným výzkumem, který přerostl až v Dny evropského dědictví.“

PhDr. Daniel Kovář

Aktuální informace najdete na: www.retrobudějovice.cz nebo zde: **QR kód**

Ikona vstupenka – **Vstup pouze s platnou vstupenkou.** Bezplatné vstupenky lze rezervovat na www.cbsystem.cz. Vyzvednout je lze pouze v Turistickém informačním centru na nám. Přemysla Otakara II. č. 2. České Budějovice.

Ikona vstup – *Vstup volný od 9:00 do 17:00 hodin*

OBSAH

SOBOTA 13. září 2025

Gotika 13.–14. století

1. Komentovaná prohlídka „Karel IV. a jeho královské Budějovice“ – PhDr. Roman Lavička, Ph.D.
2. Komentovaná prohlídka „Gotické sruby, dřevěné stropy a jiné objevy z gotické architektury města“ – Ing. arch. Vladimír Musil
3. Přednáška „Po stopách Přemysla Otakara II. jižními Čechami“ – Mgr. Blanka Rozkošná

Renesance 15.–16. století

1. Přednáška „Pohled na renesanční město České Budějovice očima fotografa“ – Milan Binder
2. Přednáška „Tajemství českobudějovické veduty Jana Willenberga“ – Mgr. Helena Chrastinová
3. Přednáška „Šaty chodící – každodennost a symbolika ve šlechtickém šatníku raného novověku“ – Mgr. Milena Hajná, Ph.D., M.A.
4. Komentovaná prohlídka „Zlá léta dominikánského kláštera“ – Ing. Jiří Míchal
5. Komentovaná prohlídka „Renesanční Budějovice na starých vedutách a dnes“ – PhDr. Roman Lavička, Ph.D.

Baroko, rokoko 17.–18. století

1. Komentovaná prohlídka „Sochař Josef Dietrich a kameník Zachariáš Horn“ – Tomáš Hobizal
2. Přednáška „Purkmistr Sterneck a České Budějovice za napoleonských válek“ – Mgr. Tomáš Sterneck, Ph.D.
3. Komentovaná prohlídka vodárenské věže jako nedílné součásti barokního vodovodu města
4. Komentovaná prohlídka „Historie přestavby a výzdoby českobudějovické radnice“ – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.
5. Přednáška „Marie Terezie – osvětlená panovnice i zakladatelka rodu Habsburků“ – PhDr. et Dr. phil. Ivo Cerman, Ph.D.

Stavební slohy 19. století

1. Přednáška „Jak pára spojila Budějovice se světem“ – Ing. Jiří Kafka
2. Komentovaná prohlídka „Koněspřežka byla první?“ – PhDr. Ivo Hajn
3. Komentovaná prohlídka „O velikých povodních“ – Tomáš Hobizal
4. Přednáška „Tak vyprávějte, mistře“ – Mgr. Jan Štifter
5. Komentovaná prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem.

První republika 1918–1938

1. Přednáška „Jednadesátníci – Skutečný příběh dobrých vojáků 91. regimentu“ – Jan Ciglbauer
2. Přednáška „První republika pohledem archivních materiálů“ – PhDr. Daniel Kovář

Socialismus 1948–1989

1. Přednáška „Od piaristického gymnázia ke Gymnáziu Česká“ – Mgr. Antonín Sekyrka
2. Přednáška „Architektura 60. a 70. let 20. století nejen od architekta Bohumila Böhma“ – Milan Binder
3. Komentovaná prohlídka „Kampus Jihočeské univerzity v proměnách dob a vkusu“ – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.
4. Komentovaná prohlídka „Sochy a sgrafita ve veřejném prostoru na Lineckém předměstí“ – Anna Ženíšková a Anna Strnadová

Napříč staletími

1. Přednáška „Zátkové a město“ – Mgr. Lucie Swierczeková, Ph.D.
2. Vernisáž výstavy „Veduty města Českých Budějovic“ – PhDr. Daniel Kovář
3. Komentovaná prohlídka Eggertovy vily a depozitáře Jihočeské vědecké knihovny – Mgr. Ivo Karesš

Program pro děti

1. Putování historií pro rodiny s dětmi „Jak se stavěly dějiny“ – Mgr. Ladislav Švadlena

Volně přístupné objekty

1. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – výstavní expozice – Dukelská 1
2. Muzeum koněspřežky – Mánesova 44
3. Věž Železná panna – Zátkovo nábřeží
4. Kostel svaté Rodiny – Karla IV. 466

Program na Piaristickém náměstí

1. Národní zahájení EHD a udělení titulů „**Nositel tradice lidového řemesla**“
2. Celodenní program zakončený ohňovou show

Koncert v letním kině Háječek

1. Monika Absolonová

Výstava „Nositelé tradice lidových řemesel“ – Dominikánský klášter

Gotika 13.–14. století

IKONA VSTUPENKY

1. Komentovaná prohlídka „Karel IV. a jeho královské Budějovice“ – PhDr. Roman Lavička Ph.D.

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 13:00 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

45 minut – obrazová **prezentace** na téma Jak Karel IV. během svých návštěv viděl a jak svými privilegii změnil České Budějovice a ovlivnil budoucnost města. Přiblížíte si podobu farního kostela sv. Mikuláše, vzhled a rozestavenost dominikánského kláštera, dláždění náměstí a ulic, stěhování a vznik masných a chlebných krámů, podobu významných městských domů.

45 minut – **vycházka**: – katedrála sv. Mikuláše klášter – náměstí – Masné krámy – klášter

2. Komentovaná prohlídka „Gotické sruby, dřevěné stropy a jiné objevy z gotické architektury města“ – Ing. arch. Vladimír Musil

Délka 90 minut. Kapacita 30 osob. Začátek v 11:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Procházka městem, při které uvidíte nejen nejstarší gotický srub ve městě, ale i některé pozdně gotické či ranně renesanční trémové stropy, které přečkaly veškeré pozdější přestavby objektů. Z úst zasvěceného průvodce se dozvíte mnohé zajímavosti spojené s objevením a záchranou těchto památek.

3. Přednáška „Po stopách Přemysla Otakara II. jižními Čechami“ – Mgr. Blanka Rozkošná

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 13:30 hod. Barokní sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

O zakladatelském díle pátého českého krále vám bude vyprávět autorka stejnojmenné knihy Mgr. Blanka Rozkošná. Dozvíte se o vztahu "krále železného a zlatého" k jižním Čechám i o životě významného lokátora – zvíkovského purkrabího Hirza a jeho podílu na založení Českých Budějovic, Písku i kláštera Zlatá Koruna. Povídat si budete také o vzniku dalších čtyř královských jihočeských měst, a také o deseti královských hradech, které nechal Přemysl Otakar II. vybudovat.

Renesance 15.–16. století

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „Pohled na renesanční město České Budějovice očima fotografa“ – Milan Binder

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek ve 14:30 hod. Přednáškový sál NPÚ. Národní památkový ústav, Dům U Ferusů, Senovážné nám. č. 6

Známý budějovický patriot a fotograf Milan Binder Vám svým typickým způsobem formou dobových fotografií představí, jak v jádru gotické domy pozměnil tehdy módní stavební styl – renesance a co nám po něm zůstalo do dnešních dnů.

2. Přednáška „Tajemství českobudějovické veduty Jana Willenberga“ – Mgr. Helena Chrastinová

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek ve 12:00 hod. Barokní sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

Dřevořezby, grafiky, kresby a především topograficky zdatné veduty Jana Willenberga jsou dodnes důležitým pramenem poznání naší historie. Jan Willenberger strávil své dětství na Moravě, poté se přesunul do rudolfínské Prahy. Na cestách po českých zemích vytvořil dosud obdivované veduty měst, hradů a zámků. Spolupracoval i na cestopisném deníku Kryštofa Haranta z Polžic a Bezdruzic, ve kterém ztvárnil i cizokrajné lokace.

3. Přednáška „Šaty chodící – každodennost a symbolika ve šlechtickém šatníku raného novověku“ – Mgr. Milena Hajná, Ph.D., M.A.

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 9:00 hod. Přednáškový sál NPÚ. Národní památkový ústav, Dům U Ferusů, Senovážné nám. č. 6

Historička NPÚ a autorka stejnojmenné knihy vám prostřednictvím fotografií obrazů s portréty renesančních šlechticů a šlechticů představí každodennost odívání v širším rámci životního běhu od narození až do smrti. Dozvíme se i o způsob ukládání a uchovávání šatů i doplňků. Věnovat se budeme i šperkům a dalším zdobným součástem obleků renesančního člověka.

4. Komentovaná prohlídka „Zlá léta dominikánského kláštera“ – Ing. Jiří Míchal

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz u dominikánského kláštera, Piaristické náměstí.

Co přinesla klášteru renesance se dozvíte při komentované prohlídce s panem Ing. Jiřím Míchalem. Nebyla to pro klášter doba lehká. V roce 1521 jej postihla morová epidemie kdy ze 100 mnichů přežilo jen 14. Poslední z nich umírá v roce 1548. Poté byl klášter 40 let opuštěn. V roce 1560 shořela při velkém požáru část města i kláštera.

5. Komentovaná prohlídka „Renesanční Budějovice na starých vedutách a dnes“ – PhDr. Roman Lavička, Ph.D.

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 9:30 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

Vycházku zahájíte v Jihočeském muzeu prezentací o renesanci v Českých Budějovicích na základě grafického znázornění a připomenete si renesanční úpravy obranného systému s barbakány. Poté při vycházce městem si mimo jiné prohlédnete domy se sgrafitovou výzdobou v Kněžské, Hroznové a České ulici. U Černé věže si stručně připomenete její vznik a význam. Zmíněna bude i renesanční podoba radnice a některých zmizelých renesančních fasád na náměstí.

Baroko, rokoko 17.–18. století

IKONA VSTUPENKY

1. Komentovaná prohlídka „Sochař Josef Dietrich a kameník Zachariáš Horn“ – Tomáš Hobizal

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:30 hod. Sraz na radničním nádvoří

Barokní sochař Josef Dietrich přišel do města v roce 1710, krátce po svém vyučení. Se svojí ženou si zakoupil dům v Krajinské ulici a stal se členem tzv. velkého rajcechu. Jako městský sochař vytvořil spoustu soch, které město krásí dodnes. Na některých spolupracoval s kameníkem Zachariášem Hornem. Povíte si o barokní symbolice, zjistíte, kolik koní táhlo mušli k Samsonově kašně, kolik dětí měl mistr Dietrich i mnohé jiné pikantnosti z jeho života i této doby.

2. Přednáška „Purkmistr Sterneck a České Budějovice za napoleonských válek“ – Mgr. Tomáš Sterneck, Ph.D.

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 11:30 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

O jednom ze svých slavných předků, představiteli rodu Daublebských ze Sternecku, kterým byl František Eusebius (1750–1815), nám bude vyprávět pan Mgr. Tomáš Sterneck, Ph.D. František Eusebius vykonával úřad purkmistra od 2. 1. 1788 až do konce svého života. V době napoleonských válek, díky svému osobnímu nasazení uchránil město a jeho okolí od značných škod. Zasadil se též o rozvoj školství. Již za svého života se těšil značné vážnosti.

3. Komentovaná prohlídka vodárenské věže jako nedílné součásti barokního vodovodu města

Délka 50 minut. Kapacita 25 osob. Začátky v 10:00/11:00/12:00/14:00/15:00/16:00 hod. Sraz před vstupem do věže.

Vodárenská věž v Českých Budějovicích je zajímavou technickou památkou z roku 1724. Cestujte prostřednictvím video expozic časem do dob dávno minulých, kdy čistá voda nebyla samozřejmostí. Dotkněte se starých barokních zdí stavby, která po staletí zásobovala královské město vodou, a vystoupejte 106 schodů ke starému vodojemu.

4. Komentovaná prohlídka „Historie přestavby a výzdoby českobudějovické radnice“ – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 13:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

O peripetích přestavby a tématech její výzdoby si budete vyprávět přímo v prostorách radnice s historikem umění, panem doktorem Hynkem Látalem. V nevýznamnější barokní stavbě Českých Budějovic nahlédnete jak do obřadní síně tak vystoupáte na střechu k sochám Josefa Dietricha.

5. Přednáška „Marie Terezie – osvícená panovnice i zakladatelka rodu Habsburků“ – PhDr. et Dr. phil. Ivo Cerman, Ph.D.

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 15:00 hod. Barokní sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem.

Pan docent Ivo Cerman je uznávaný český historik, který se zabývá filozofií doby osvícenství v Čechách i v Evropě. Je autorem mnoha odborných publikací. K otázce osvícenské etiky vydal v Oxfordu kolektivní publikaci Enlightenment in Bohemia (2011), v Čechách vydal rozsáhlou práci dějiny rodu Chotků (2008). Ve své přednášce nám přiblíží Marii Terezii nejen jako významnou panovnici, ale především jako zakladatelku rodu Habsburků.

Stavební slohy 19. století

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „Jak pára spojila Budějovice se světem“ – Ing. Jiří Kafka

Délka 60 minut. Kapacita 200 osob. Začátek ve 13:30 hod. Sraz před Bio Kotva, Lidická 2110.

Na prahu 19. století se nejvyšší přepravní rychlost rovnala rychlosti koně, na jeho konci už z Budějovic vyjížděly parní vlaky do pěti směrů. Od roku 1868 se parní lokomotivy proháněly mezi Budějovicemi a Plzní. V roce 1870 byla otevřena trať do Vídně a dokončena přestavba trati přes Horní Dvořiště do Rakous. V roce 1874 byla otevřena spojovací dráha do Veselí. Ještě si myslíte, že si se znalcem a milovníkem železnice, panem Jiřím Kafkou nebudete mít o čem povídat?

2. Komentovaná prohlídka „Koněspřežka byla první?“ – PhDr. Ivo Hajn

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:30 hod. Sraz vedle Muzea koněspřežky, Mánesova 10.

Převratnou novinkou v dopravě 19. století se stala bezpochyby koněspřežná železnice, budovaná v letech 1825–1832, která propojila naše město s Lincem, kam jste se „koňkou“ dostali za pouhých 14 hodin. S panem Ivo Hajnem, autorem expozice v muzeu koněspřežky, se vydáte po jejích stopách. Dozvíte se kudy vedl násep přes dno vysušeného Krumlovského rybníka, kde se sůl překládala do lodí, kde se nastupovalo k osobní přepravě a kde se kupovali lístky.

3. Komentovaná prohlídka „O velikých povodních“ – Tomáš Hobizal

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Stojí-li naše město na soutoku dvou řek, nemůžeme se divit, že je občas postihne i nějaká ta povodeň. Ty ovšem obzvláště v 19. století přicházely velmi často a docela pravidelně. Velká voda s ledovou dřenící strhla dne 18. 2. 1876 Železný most přes Malši. Tabulky s ukazatelem výšky vody nám připomínají katastrofální povodeň ze dne 3. 9. 1888. V 90. letech 19. století byla zahájena regulace řek. S milovníkem vody, panem Tomášem Hobizalem, si tyto katastrofy připomenete.

4. Přednáška „Tak vyprávějte, mistře“ – Mgr. Jan Štifter

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 9:00 hod. Barokní sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem.

Za pět minut dvanáct přicházel Karel Hlubuček za starými řemeslnými mistry, aby vyslechl jejich příběhy, zapsal výrobní postupy, zakreslil náradí. Poslední hamerníci, sekerníci nebo bednáři dnes žijí v jeho spisech. Kdyby je nerozpovídal, odnesli by si velkou část jihočeské paměti do hrobu. Kdo vlastně byl tento nadšený dokumentátor, proč mu posílal dopisy svých milenek Jaroslav Seifert a co se nakonec semlelo na konci roku 1958, že přišel o dům, respekt i svobodu?

5. Komentovaná prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem.

Délka 55 minut. Kapacita 25 osob. Začátky v 10:30/11:30/12:30/14:30/15:30 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Povíte si o úřadu purkmistra v 19. století. Nahlédnete do obřadní síně s nástrojnou freskou šalamounova soudu, vystoupáte na vyhlídkovou věž i na střechem k sochám Josefa Dietricha a dozvíte se mnohé zajímavosti o architektuře této významné stavby. Zaměříte se i na propojení okolních domů s historickou budovou.

První republika 1918–1938

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „První republika pohledem archivních materiálů“ – PhDr. Daniel Kovář

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz před Státním okresním archivem, Rudolfovská 40.

Jaké listinné poklady z období první republiky skrývají depozitáře Státního okresního archivu vám poví jeho ředitel PhDr. Daniel Kovář. Dozvíte se, o čem se tenkrát psalo i mluvilo v Českých Budějovicích mezi léty 1918–1938.

2. Přednáška „Jednadesátníci – Skutečný příběh dobrých vojáků 91. regimentu“ – Jan Ciglbauer

Délka 60 minut. Kapacita 200 osob. Začátek v 11:30 hod. Sraz před Bio Kotva, Lidická 2110.

Dozvíte se, kde kdysi sídlil 91. regiment, o organizaci odvodů do c. a k. armády, o historii pluku během války i o skutečné historii postav z románu Jaroslava Haška „Dobrý voják Švejk“. Čeká Vás i povídání o obsazování jihočeského pohraničí po vzniku republiky koncem roku 1918, které provedl 91. pluk již jako jednotka čs. armády.

Socialismus 1948–1989

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „Od piaristického gymnázia ke Gymnáziu Česká“ – Mgr. Antonín Sekyrka

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 11:30 hod. Sraz před gymnáziem Česká, Česká 64.

Pan Antonín Sekyrka, ředitel Gymnázia Česká, vám bude vyprávět nejen o počátcích vzdělanosti v těchto místech v dobách piaristů, ale představí vám také historii budovy od jejího prvního ředitele Mathiase Kocha až po současnost. Jistě zmíní i zajímavé studenty, jakými byl např. Harry Kende nacisty do Osvětimi či nejslavnějšího vyloučeného studenta, jehož busta dodnes zdobí chodbu školy.

2. Přednáška „Architektura 60. a 70. let 20. století nejen od architekta Bohumila Böhma“ – Milan Binder

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 10:30 hod. Přednáškový sál NPÚ. Národní památkový ústav, Dům U Ferusů, Senovážné nám. č. 6

S budějovickým patriotem a fotografem panem Milanem Binderem zavzpomínáte nejen na tzv. bruselský styl, ale i na významné stavby československé architektury 60. let 20. století, které spojuje jméno věhlasného architekta Bohumila Böhma a dalších architektů českobudějovického Stavoprojektu. Neopomeneme jistě zmínit např. plavecký stadion či ikonickou stavbu budějovického Koldomu a mnohé další zajímavé stavby z té doby.

3. Komentovaná prohlídka „Kampus Jihočeské univerzity v proměnách dob a vkusu“ – Mgr. Hynek Látal, Ph.D.

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 15:30 hod. Sraz před hlavní budovou JU, Branišovská 1645/31 A.

Kampus Jihočeské univerzity se během posledních let rozrostl o několik nových budov, které doplnily jeho starší strukturu, vzniklou během 2. poloviny 60. let 20. století. Speciální procházka kampusem upozorní na urbanistickou situaci areálu, připomene autorské kolektivy, které stály u zrodu jeho klíčových celků a nabídne diskusi nad vstupy současného stavitelství. Prohlídka bude zakončena ideální vizí studentské a vědecké čtvrtě na okraji města do budoucnosti.

4. Komentovaná prohlídka „Sochy a sgrafita ve veřejném prostoru na Lineckém předměstí“ – Anna Ženíšková a Anna Strnadová

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz před KD Gerbera, Mánesova 3

S autorkami úspěšné knihy „Panny a labutě, umění ve veřejném prostoru a v architektuře Českých Budějovic z let 1948–1989“ se projdete částí Lineckého předměstí, abyste si mohli všimnout soch a sgrafit, které vznikaly většinou v druhé polovině 20. století. Připomenete si nejen jejich slavné autory, ale i situaci jejich vzniku a současný neutěšený stav. Jen namátkou můžeme jmenovat Labutě a Malši od Františka Mrázka či sgrafita na ZŠ Matice Školská od Jana Haly.

Napříč stoletími

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „Zátkové a město“ – Mgr. Lucie Swierczeková, Ph.D.

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 10:30 hod. Barokní sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem.

S archivářkou Národního muzea a autorkou knihy Rodinné paměti Vlastislava Zátky, paní Lucíí Swierczekovou, si budete povídat o jednotlivých členech slavné rodiny Zátků v období 19. a 20. století. Dozvíte se o jejich působení v Českých Budějovicích a okolí, které bylo pro město hodně důležité, stejně jako rod Lannů. Rodu, který nejen v Budějovicích zanechal výraznou stopu, se autorka věnuje dlouhodobě.

2. Vernisáž výstavy „Veduty města Českých Budějovic“ – PhDr. Daniel Kovář

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz před Jihočeským muzeem.

České Budějovice patří k městům, která byla už od začátku 17. století často kreslena a malována mnoha umělci za použití různých výtvarných technik. Autoři se soustředili buď na půvabné panorama celého města, nebo na jednotlivé významné budovy. Zanechali esteticky přitažlivé a dokumentárně nesmírně cenné svědectví o podobě Českých Budějovic v době před vynálezem fotografie. Na výstavě se o tom přesvědčíme díky prezentovaným vedutám nebo zvětšeným detailům z nich.

3. Komentovaná prohlídka Eggertovy vily a depozitáře Jihočeské vědecké knihovny – Mgr. Ivo Kareš

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 9:00 hod. Sraz před Jihočeskou knihovnou, Na Sadech 27.

Necháme se od ředitele JVK pana Iva Kareše pozvat jak do historické Eggertovy vily, tak do moderní budovy sousedního depozitáře. Je rozdíl mezi tím, když pro potřeby knihovny adaptujete vilu a nebo když se zkušenými architekty z Ateliéru8000 plánujete novou budovu, kde si můžete „diktovat“ požadavky? To a mnohé jiné se dozvíte při prohlídce míst kam běžně veřejnost nemá přístup.

Program pro rodiny s dětmi

IKONA VSTUPENKY

1. Putování historií pro rodiny s dětmi „Jak se stavěly dějiny“ – Mgr. Ladislav Švadlena

*Délka 60 minut. Kapacita 35 osob. Sraz na radničním nádvoří. Začátky v 9:00 a 12:30 hod. **Tužky a papír s sebou!!!***

S panem Švadlenou budete putovat centrem města i jeho nejbližším okolím. Dozvíte se mnohé o některých významných osobnostech Českých Budějovic a také o domech, ve kterých žily. Během prohlídky na vás čeká také plnění zajímavých úkolů. **Nezapomeňte, tužky a papír s sebou!!!**

Volně přístupné objekty

Do všech objektů je vstup volný v čase 9:00 – 17:00 hod. není-li uvedeno jinak.

1. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – výstavní expozice – Dukelská 1 **IKONA VSTUP**

Od 9:00 do 17:00 hodin bude možné zdarma navštívit jak stálé, tak krátkodobé výstavy.

Stálá přírodovědná, archeologická a národopisná expozice (1. místo a titul Muzejní výstava roku v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis) / Stálá expozice Příběh města Českých Budějovic / Zapomenutá hudba na jihu Čech / Masožravky na terase / 100 let českobudějovického národopisu / Houby města Českých Budějovic / Veduty města Českých Budějovic

2. Muzeum koněspřežky – Mánesova 44 **IKONA VSTUP**

Strážní domek z roku 1828 byl situován v prostoru nákladového nádraží koněspřežky. Jedná se o cenou technickou památku dokládající provoz a fungování koněspřežky. Domek byl po roce 1873, kdy bylo nádraží prodáno továrně Hardtmuth, zvýšen a upravován. Bývalý strážní domek byl v roce 1977 v souvislosti s rozšiřováním Mánesovy ulice asi o 10 m přesunut na současné místo a následně zrekonstruován. V interiéru se původně nalézaly dvě místnosti a kuchyň.

3. Věž Železná panna – Zátkovo nábřeží **IKONA VSTUP**

Spolek Města Otakara vás zve do Muzea Přemysla Otakara II., ve věži Železná panna, středověkého objektu upraveného v 19. století. v části prostoru hradební věže mohou návštěvníci shlédnout patnáct panelů životního příběhu a politické dráhy Přemysla Otakara II. v rámci první stálé expozice na území Česka věnované právě Přemyslu Otakaru II. a jeho době.

4. Kostel svaté Rodiny – Karla IV. 466 **IKONA VSTUP**

Tento novogotický kostel byl zbudován v letech 1886–1888 v komplexu kláštera a sirotčince Kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského. Roku 2018 byl prohlášen kulturní památkou České republiky. Stavba tohoto jednoduchého jednolodního kostela je navržena stejně jako Růženecký kostel v beuronském stylu benediktnem Gislenem Béthunem. Stěny i strop zdobí bohaté především rostlinné a geometrické motivy.

Program na Piaristickém náměstí

VSTUP VOLNÝ

- 9:00 – 10:00 Hudební show Hulahou – Gábina a Katka
- 10:00 – 11:00 Národní zahájení dnů evropského dědictví za účasti VIP hostů a udělení titulu ministrem kultury „Nositel tradice lidového řemesla“
- 11:00 – 11:20 Za komínem - akrobatická show *
- 11:30 – 12:30 Dámská folková skupina Lakomá Barka z Českého Krumlova
- 12:45 – 13:15 The Elements - závěsná akrobacie na šálách *
- 13:30 – 14:00 Dámská folková skupina Lakomá Barka z Českého Krumlova
- 14:15 – 15:05 Pohádka na chůdách - Drak, Jiří a věž *
- 15:10 – 16:00 Škola žonglování *
- 16:00 – 17:00 Povídání o pejskovi a kočičce - pohádka společnosti MAREDIV s.r.o.
- 17:30 – 18:15 Pouliční komediantská kapela – Bohemian Busketeers *
- 20:00 – 21:00 Velkolepá ohňová show - Půlnoční cirkus *

* program připravila společnost Chůdadlo – Společnost pro plnění snů.

Koncert Moniky Absolonové v letním kině Háječek

Začátek :19:30 hod.

Vstupné: 100 Kč

Rezervace vstupenek: www.cbsystem.cz

Zpěvačka Monika Absolonová vystoupí v rámci slavnostního programu národního zahájení Dnů evropského dědictví. Tento jedinečný koncert, který se uskuteční od 19:30 v Letním kině Háječek, nabídne průřez její bohatou hudební kariérou – od muzikálových melodií až po oblíbené české písně. Charismatická interpretka slibuje nezapomenutelný hudební zážitek v duchu oslav kulturního dědictví a evropské sounáležitosti.

Výstava Nositelé tradice lidových řemesel – Dominikánský klášter

VSTUP VOLNÝ

Dominikánský klášter, Piaristické náměstí

Termín výstavy a otevírací doba: 5. 9. – 16. 9. 2025

- PO–PÁ: 14–17 hodin
- SOBOTA: 9:30 – 18:00 hodin
- NEDĚLE: 13:00 – 18:00 hodin

Výstava je zaměřena na projekt Nositel tradice lidových řemesel a výrobce, kteří jsou držiteli stejnojmenného titulu. Jedná se o prestižní ocenění udělované Ministrem kultury ČR výrobcům, ovládajícím na vysoké technické úrovni jedinečné a zánikem ohrožené technologie lidových řemesel. Od roku 2001 obdrželo titul Nositel tradice lidových řemesel téměř sto osobností. Na výstavě jsou k vidění práce kovářů, obuvníků, vyšíváček, tkalců, bednářů a dalších. Čestné místo v rámci výstavy bude patřit výrobcům, kteří titul obdrží v roce 2025.

V druhé části výstavy je prezentováno třicet šest prvků aktuálně zapsaných do Seznamu nemateriálních statků tradiční lidové kultury České republiky. Tento seznam byl zřízen Ministerstvem kultury ČR v roce 2008 za účelem ochrany, zachování, identifikace, rozvoje a podpory nehmotného kulturního dědictví na území České republiky.

OBSAH

Neděle 14. září 2025

Gotika 13.–14. století

1. Komentovaná prohlídka „Dominikánský klášter“ – Ing. Jiří Míchal
2. Přednáška „Pohřební insignie Přemysla Otakara II.“ – Mgr. Blanka Rozkošná

Renesance 15.–16. století

1. Přednáška „Renesanční výtvarné umění v Evropě i u nás“ – Mgr. Hynek Rulíšek
2. Komentovaná prohlídka „Historické dřevěné stropy a jiné objevy z renesanční architektury města“ – Ing. arch. Vladimír Musil
3. Komentovaná prohlídka „666 m renesance“ – Tomáš Hobizal

Baroko, rokoko 17.–18. století

1. Komentovaná prohlídka vodárenské věže jako nedílné součásti barokního vodovodu města
2. Komentovaná prohlídka „Barokní přestavby dom. kláštera a kostela sv. Mikuláše mezi dvěma požáry v letech 1641–1729“ – PhDr. Roman Lavička, Ph.D.
3. Komentovaná prohlídka „Samsonova kašna jako součást barokního vodovodu města“ – Tomáš Hobizal

Stavební slohy 19. století

1. Přednáška „Hardtmuthova továrna na dně rybníka“ – Ing. Josef Hošek
2. Komentovaná prohlídka „Klasicistní stavitelství Josefa Sandnera“ – Ing. arch. Vladimír Musil
3. Komentovaná prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem

První republika 1918–1938

1. Komentovaná prohlídka „Architektura první republiky“ – Mgr. Milan Šilhan
2. Přednáška „Hana Benešová – první dáma elegance“ – PhDr. Miroslava Burianová
3. Přednáška „Móda z žurnálů, biografů i ulice 1939–1945“ – PhDr. Miroslava Burianová
4. Přednáška „Historie četnictva od Rakouska-Uherska po republiku“ – Pavel Šrámek + Promítání grotesky Vytoužený erflog

Socialismus 1948–1989

1. Komentovaná prohlídka „Za historií Lidické třídy“ – Mgr. Milan Šilhan
2. Komentovaná prohlídka „Ferdinand Hoch, zakladatel rodinné firmy“ – Vlastimil Hoch, Milan Binder
3. Prohlídka Státního okresního archivu – PhDr. Jiří Cukr a PhDr. Daniel Kovář

Celodenní program NPÚ na dvoře U Ferusů – ZAČALO TO ROKEM 1265 ANEB STŘEDOVĚK VE MĚSTĚ

Volně přístupné objekty

1. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – výstavní expozice – Dukelská 1
2. Muzeum koněspřežky – Mánesova 44
3. Věž Železná panna – Zátkovo nábřeží
4. Polygonální bašta – Piaristické náměstí 2 + výstava fotografií Petra Zikmunda „Černobílé Budějovice“
5. Rabenštejnská věž – Panská 4
6. Kostel svaté Rodiny – Karla IV. 466
7. AJG – Wortnerův dům – U Černé věže 22 + Představení nové knihy „Budějovické století“ s autorským čtením Jana Štiftera

Gotika 13.–14. století

IKONA VSTUPENKY

1. Komentovaná prohlídka „Dominikánský klášter“ – Ing. Jiří Míchal

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 15:30 hod. Sraz u dominikánského kláštera, Piaristické náměstí.

Pan Ing. Jiří Míchal vás zavede na místa, kudy kráčela historie města, ale bezpochyby i český král Karel IV. Studniční kaple, gotická nika, freska Panny Marie Ochránitelky s vyobrazením Karla IV. i jeho syna Václava stejně jako kružba oken v křížové chodbě Dominikánského kláštera, panování Otce vlasti jistě pamatují.

2. Přednáška „Pohřební insignie Přemysla Otakara II.“ – Mgr. Blanka Rozkošná

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 11:00 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

Dozvíte se o okolnostech úmrtí Přemysla Otakara II. na Moravském poli 1278, převozu jeho těla do Vídně a uložení jeho těla ve vídeňských kostelech a posléze v klášteře ve Znojmě. Zmíněna bude i další cesta jeho ostatků do Prahy a jejich uložení. Při této příležitosti byly zhotoveny pohřební insignie, které patří k nejcennějším dílům českého středověkého zlatnického umění. Zmíníme i klášter Zlatá Koruna, v jehož klášterním kostele se nachází kenotaf Přemysla Ot. II.

Renesance 15.–16. století

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „Renesanční výtvarné umění v Evropě i u nás“ – Mgr. Hynek Rulíšek

Délka 45 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 9:00 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem, Dukelská 1.

Renesance kladla důraz na poznání, svobodnou vůli člověka i jeho touhu po sebepoznání a všeobecném vzdělání. Leckteří umělci byli opravdovými renesančními lidmi – kromě umění se věnovali anatomii, astrologii, filozofii, humanismu, hře na hudební nástroje, básnictví i objevování nových vynálezů. Jak se renesance projevila v historii kultury vám přiblíží pan Mgr. Hynek Rulíšek.

2. Komentovaná prohlídka „Historické dřevěné stropy a jiné objevy z renesanční architektury města“ – Ing. arch. Vladimír Musil

Délka 90 minut. Kapacita 30 osob. Začátek v 10:30 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Procházka městem, při které nahlédnete do několika renesančních měšťanských domů na krásné záklopové stropy, které přečkaly veškeré pozdější přestavby objektů. Z úst zasvěceného průvodce se dozvíte mnohé zajímavosti spojené s objevením a záchranou těchto budějovických památek.

3. Komentovaná prohlídka „666 m renesance“ – Tomáš Hobizal

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 13:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Celkem 666 metrů, to je délka vycházky, při které se na trase mezi bývalým předním mlýnem a bývalým kapucínským klášteřem v ulici Kněžské dotknete zachovaných renesančních staveb a dozvíte se o jejich stavitelích a historii. Pod Černou i Bílou věží uslyšíte o jejich tajemstvích a o bohatství tehdejšího města. A protože vaším průvodcem bude pan Tomáš Hobizal, nebude chybět ani trochu jeho oblíbené vody v podobě Zlaté stoky.

Baroko, rokoko 17.–18. století

IKONA VSTUPENKY

1. Komentovaná prohlídka vodárenské věže jako nedílné součásti barokního vodovodu města

Délka 50 minut. Kapacita 25 osob. Začátky v 10:00/11:00/12:00/14:00/15:00/16:00 hod. Sraz před vstupem do věže.

Vodárenská věž v Českých Budějovicích je zajímavou technickou památkou z roku 1724. Cestujte prostřednictvím video expozic časem do dob dávno minulých, kdy čistá voda nebyla samozřejmostí. Dotkněte se starých barokních zdí stavby, která po staletí zásobovala královské město vodou, a vystoupejte 106 schodů ke starému vodojemu.

2. Komentovaná prohlídka „Barokní přestavby dom. kláštera a kostela sv. Mikuláše mezi dvěma požáry v letech 1641–1729“ – PhDr. Roman Lavička, Ph.D.

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:30 hod. Sraz před zadním vstupem do kláštera – Piaristické náměstí.

Vycházku začnete povídáním o barokní úpravě dominikánského kláštera, kde si prohlédnete střechu Bílé věže i vstupní portál s vyobrazením Panny Marie Budějovické. Pokračovat budete sochařským dílem Josefa Dietricha, a to prohlídkou soch v klášterní zahradě, u bývalé klášterní brány a na radnici. Na závěr se můžete těšit na barokní kostel sv. Mikuláše, kde se dozvíte o jeho historii od velkého požáru 1641 až po povýšení na biskupskou katedrálu roku 1785.

3. Komentovaná prohlídka „Samsonova kašna jako součást barokního vodovodu města“ – Tomáš Hobizal

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

O tom, že Samsonova kašna není jen ozdobou města, ale že byla důležitou součástí barokního vodovodu užitkové vltavské vody z let 1720–1739 si budete vyprávět během tohoto putování cestou od Samsonovy kašny až k vodárenské věži.

Stavební slohy 19. století

IKONA VSTUPENKY

1. Přednáška „Hardtmuthova továrna na dně rybníka“ – Ing. Josef Hošek

Délka 60 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:00 hod. Sraz před DDM Hardtmuthova vila, U Zimního stadionu 1.

Bratři Ludwig a Carl Hardtmuthové se na radu svého přítele, budějovického podnikatele a mecenáše Vojtěcha Lanny, rozhodli v roce 1848 přesunout svoji továrnu na kameninu a tužky do Českých Budějovic. Jaké důvody je k tomu přiměly a jak se jim dařilo se dozvíte od pana Ing. Josefa Hoška. Vyprávění bude rozšířeno i na další slavné členy tohoto podnikatelského rodu.

2. Komentovaná prohlídka „Klasicistní stavitelství Josefa Sandnera“ – Ing. arch. Vladimír Musil

Délka 90 minut. Kapacita 30 osob. Začátek ve 13:30 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Víte, jaké známé budějovické stavby nesou na svých stavebních plánech podpis Josefa Sandnera – významného klasicistního stavitele? Tento městský stavitel do města České Budějovice přišel v roce 1828. O 4 roky později si koupil dům v České ulici č. 28, podílel se na přestavbě či výstavbě mnoha budov ať už se jednalo o zájezdní hostinec U Zelené ratolesti, Mariánská kasárna či krásnou Eggertovu vilu. Vydejte se s námi putovat městem a seznamte se s dílem Josefa Sandnera.

4. Komentovaná prohlídka českobudějovické radnice s kostýmovaným průvodcem

Délka 55 minut. Kapacita 25 osob. Začátky v 10:30/11:30/12:30/14:30/15:30 hod. Sraz na radničním nádvoří.

Povíte si o úřadu rychtáře i purkmistra. Nahlédnete do obřadní síně s nástrovní freskou šalamounova soudu, vystoupáte nejen na vyhlídkovou věž, ale i na střechu radnice k sochám Josefa Dietricha a dozvíte se mnohé zajímavosti o architektuře této významné stavby.

První republika 1918–1939

IKONA VSTUPENKY

1. Komentovaná prohlídka „Architektura první republiky“ – Mgr. Milan Šilhan

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz na radničním nádvoří.

V historickém jádru města si ukážete soubor staveb z meziválečného období, dokládající různé stylové podoby tehdejší architektury od doznívající moderny a kubismu až po funkcionalismus. Ve výběru jsou i realizace, které v době vzniku vynikly svým architektonickým pojetím či technickým řešením v rámci celého Československa, jako například bývalý obchodní dům Brouk a Babka.

2. Přednáška „Hana Benešová – první dáma elegance“ – PhDr. Miroslava Burianová

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 14:00 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem.

Paní Hana je dodnes vnímána jako vzor dámy nejen té první. V její osobnosti se totiž snoubila dokonalá dáma jak chováním, tak stylem. Přednáška se bude věnovat tomu, jak se tento vzor elegance zrodil, jaké měla ráda barvy a střihy, co byl její nejoblíbenější oděv, odkud měla klobouky a co vše se z její garderoby dochovalo dodnes. Dozvíte se nejen co nosila, ale kam to nosila, s kým se setkávala, kam cestovala, kde nakupovala a šila, co pro ni móda znamenala. V životě Hany Benešové se odrazily dějiny téměř celého 20. století. Její oděvy a doplňky vyprávějí příběhy velkých dějin, například o cestě do emigrace, ale i těch malých, například v čem pečovala o svoji skalku ve vile v Sezimově Ústí .

3. Přednáška „Móda z žurnálů, biografů i ulice 1939–1945“ – PhDr. Miroslava Burianová

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek ve 15:30 hod. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem.

Přednáška se bude věnovat módě v jednom z nejtěžších období našich dějin. Válka, a především přidělový systém, negativně ovlivnily módní tvorbu v celé řadě aspektů. Zároveň však protektorátní móda vycházela z elegance první republiky a známé filmy pro pamětníky se slavnými herečkami Lídou Baarovou, Adinou Mandlovou nebo Natašou Gollovou vznikly právě v této době. Dozvíte se o filmové módě, ale i realitě v ulicích, o tom, jak ženy bojovaly s přidělovým systémem i obecným nedostatkem a kde braly inspiraci, jaké byly módní novinky, kdy se objevil fenomén Baťových dřeváčků, v jakém filmu si zahrála zlatá róba Adiny Mandlové nebo co si oblékly populární herečky na ples filmových umělců.

4. Přednáška „Historie četnictva od Rakouska-Uherska po republiku“ + Promítání grotesky Vytoužený erflog – Pavel Šrámek

Délka 60 minut. Kapacita 80 osob. Začátek v 12:30. Přednáškový sál Jihočeského muzea. Sraz před Jihočeským muzeem.

Povíte si o tom, co to vlastně bylo četnictvo a jak fungovalo a vyvíjelo se jako celek. Dozvíte se, co a jak četníci vyšetřovali i jak hledali pachatele. Seznámíte se s obsahem četnické brašny a ostatními pomůckami, které používali. Zjistíte, kdo se mohl stát četníkem, jak vypadala četnická stanice i mnohé zajímavosti z historie četnictva. Součástí povídání bude i promítnutí krátké grotesky ze života četnictva.

Socialismus 1948–1989

IKONA VSTUPENKY

1. Komentovaná prohlídka „Za historií Lidické třídy“ – Mgr. Milan Šilhan

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 10:30 hod. Sraz před KD Gerbera, Mánesova 3.

Cestou od křižovatky s Mánesovou ulicí až po nám. Jiřího z Poděbrad si povíte o stavebním vývoji této významné městské tepny. Dotknete se starších období jejího vývoje, zejména si však přiblížíte její proměnu od sklonku 50. do 70. let se vznikem nových obytných souborů s ikonickými stavbami jako jedenáctipodlažní Experiment či kavárna Regina.

2. Komentovaná prohlídka „Ferdinand Hoch, zakladatel rodinné firmy“ – Vlastimil Hoch, Milan Binder

Délka 90 minut. Kapacita 50 osob. Začátek v 9:00 hod. Sraz před budovou Špalíčku, Vltavské nábř. 688/3.

Ferdinand Hoch se zabýval pozlacováním, fládrováním a vyráběl reklamy všeho druhu. Položil základy rodinné firmy, která funguje dodnes. Pan Milan Binder Vás prostřednictvím dobových fotografií seznámí s její historií. Statek čp.1 postavený již v roce 1369 je předchůdcem moderního a multifunkčního objektu CAMPUS HOCH ŠPALÍČEK, jehož přestavbou si splnil svůj sen pokračovatel rodinné tradice pan Vlastimil Hoch, který vás domem provede.

3. Prohlídka Státního okresního archivu – PhDr. Jiří Cukr a PhDr. Daniel Kovář

Délka 45 minut. Kapacita 30 osob. Začátky v 13:00 /14:00 /15:00 /16:00 hod. Sraz před Státním okresním archivem, Rudolfovská 40

Co vše v sobě ukrývá moderní budova archivu postavená v letech 1995–1996 se dozvíte během komentované prohlídky. Nahlédnete nejen do badatelný, ale i do jednotlivých depozitářů či dílny, ve které odborníci provádějí renovaci historických dokumentů.

Program NPÚ na dvoře U Ferusů
ZAČALO TO ROKEM 1265 ANEB STŘEDOVĚK VE MĚSTĚ

Národní památkový ústav, Senovážné nám. č. 6, České Budějovice, 9–17 hod., vstup je volný

IKONA VSTUP *Od 9:00 do 17:00 hodin*

PROGRAM

- 10:00 / KEJKLÍŘ VOJTA VRTEK / kejklířské představení
- 11:00 / DEI GRATIA / středověká hudba
- 13:30 SLAVILO SE ROKU 1865 VÝROČÍ ZALOŽENÍ BUDĚJOVIC? / divadelní scénka
- 14:15 / KEJKLÍŘ VOJTA VRTEK / kejklířské představení
- 15:00 / KRLESS / koncert středověké hudby

CELODENNÍ PROGRAM PRO VEŘEJNOST

- HISTORICKÁ ŘEMESLA DANAR / bednář, brašnář, písař, kovář
- KEJKLÍŘ VOJTA VRTEK / žonglérská dílna
- HISTORICKÉ MECHANICKÉ HRY / Míla Vaváček
- STŘEDOVĚKÁ KUCHYNĚ / Císařský regiment
- KAVÁRNA A CUKRÁRNA / Boršovské dobroty
- FOTOKOUTEK / Kouzelné zrcadlo Foto face

Změna programu vyhrazena.

Volně přístupné objekty

Do všech objektů je vstup volný v čase 9:00 – 17:00 hod. není-li uvedeno jinak.

1. Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích – výstavní expozice – Dukelská 1 **IKONA VSTUP**

Od 9:00 do 17:00 hodin bude možné zdarma navštívit jak stálé, tak krátkodobé výstavy.

Stálá přírodovědná, archeologická a národopisná expozice (1. místo a titul Muzejní výstava roku v Národní soutěži muzeí Gloria musaealis) / Stálá expozice Příběh města Českých Budějovic / Zapomenutá hudba na jihu Čech / Masožravky na terase / 100 let českobudějovického národopisu / Houby města Českých Budějovic / Veduty města Českých Budějovic

2. Muzeum koněspřežky – Mánesova 44 **IKONA VSTUP**

Strážní domek z roku 1828 byl situován v prostoru nákladového nádraží koněspřežky. Jedná se o cenou technickou památku dokládající provoz a fungování koněspřežky. Domek byl po roce 1873, kdy bylo nádraží prodáno továrně Hardtmuth, zvýšen a upravován. Bývalý strážní domek byl v roce 1977 v souvislosti s rozšiřováním Mánesovy ulice asi o 10 m přesunut na současné místo a následně zrekonstruován. V interiéru se původně nalézaly dvě místnosti a kuchyň.

3. Věž Železná panna – Zátkovo nábřeží **IKONA VSTUP**

Spolek Města Otakarova vás zve do Muzea Přemysla Otakara II., ve věži Železná panna, středověkého objektu upraveného v 19. století. v části prostoru hradební věže mohou návštěvníci shlédnout patnáct panelů životního příběhu a politické dráhy Přemysla Otakara II. v rámci první stálé expozice na území Česka věnované právě Přemyslu Otakaru II. a jeho době.

4. Polygonální bašta – Piaristické náměstí 2 + výstava fotografií Petra Zikmunda „Černobílé Budějovice“ **IKONA VSTUP**

Polygonální bašta, též někdy nazývaná jako víceboká, je nedílnou součástí městského opevnění již od 14. století. Její horní část pak pochází až z konce 15. století. Půdorys bašty je ve dvou dolních patrech čtyřboký, horní dvě patra jsou naopak šestiboká. Bašta zabírala celý prostor parkánu. Že se jednalo o baštu obrannou nám dosvědčují tzv. klíčové střílny. Od konce 18. století bašta sloužila po určitý čas jako obydlí.

Výstava fotografií Petra Zikmunda „Černobílé Budějovice“ **IKONA VSTUP**

Po celý den je možné v prostorách Polygonální bašty shlédnout unikátní výstavu fotografií českobudějovického fotografa Petra Zikmunda, která dostala stejný název, jako letos vydaná kniha „Černobílé fotografie“. Zachycuje současnou jihočeskou metropoli. Střízlivou černobílou kompozicí se autor vymezuje vůči moderním trendům zaměřeným na efekt a křiklavost sdělení.

5. Rabenštejnská věž – Panská 4 **IKONA VSTUP**

Nejlépe dochovaná věž středověkého opevnění města byla postavena po roce 1390. Byla o něco nižší a neměla čtvrtou stěnu směrem do města, aby v případě dobytí nepřitelem neskýtala útočiště. Až roku 1452 došlo k jejímu zvýšení o patro a uzavření zdí na vnitřní straně. Z této doby pochází dosud zachovaný strmý krov a trojice arkýřů, určených k obraně. Právě tyto prostory středověkého krovu si budete moci na vlastní nebezpečí prohlédnout.

6. Kostel svaté Rodiny – Karla IV. 466 **IKONA VSTUP**

Tento novogotický kostel byl zbudován v letech 1886–1888 v komplexu kláštera a sirotčince Kongregace Milosrdných sester svatého Karla Boromejského. Roku 2018 byl prohlášen kulturní památkou České republiky. Stavba tohoto jednoduchého jednolodního kostela je navržena stejně jako Růženecký kostel v beuronském stylu benediktinem Gislenem Béthunem. Stěny i strop zdobí bohaté především rostlinné a geometrické motivy. Nad vstupními dveřmi je umístěna vitráž s rukou Boží. Zádveří, kde se mimo jiné nalézá dodatečně vestavěná toaleta, je v západní části vyzdobeno malbou zobrazující Chrám v Jeruzalémě, po jejíchž stranách lze najít popisky očíslovaných míst. Východní stěna zobrazuje Getsemanskou zahradu a Olivovou horu. Dveře vedoucí do hlavního sálu jsou zdobeny barevnými kříži.

7. AJG – Wortnerův dům – U Černé věže 22 **IKONA VSTUP**

Stálá expozice situovaná do Wortnerova domu v Českých Budějovicích představuje výběr ze sbírkových předmětů Alšovy jihočeské galerie. Základem sbírky, a tedy prvními přírůstky, byla díla středověkého umění.

Představení nové knihy „Budějovické století“ s autorským čtením Mgr. Jana Štiftera **IKONA VSTUPENKY**

Délka 45 minut. Kapacita 50 osob. Začátek ve 14:00 hod. Sraz před budovou AJG U Černé věže 22 – rezervace vstupenek nutná!!!

Jedno město, deset životních příběhů. České Budějovice mají 100tisíc příběhů. Ty nejstarší jsou cenné proto, že zachycují dávno zmizelý svět: plavecký bazén na Palackého náměstí, slavné prvorepublikové firmy, venkovský život ještě samostatné obce Suché Vrbné. Unikátní historie vypsána do paměti Budějčáků. Postupně ale mizí. Kniha zachycuje osudy těch, kteří se rozhodli vyprávět. Deseti lidí a jejich vlastního „Budějovického století“. Stihli to: dokázali předat alespoň kus své paměti knize, která slouží jako časová konzerva: díky ní tyhle životy nikdy nezmizí. Na stránkách publikace se rozehrávají rodinná dramata i velké dějiny. Přicházíme do vily na Lidické, kam se právě stěhuje ředitel Gestapa. Otevíráme bránu sirotčince – toho zapomenutého světa opuštěných dětí na Senovážném náměstí. Plujeme po Vltavě na Hlubokou, když na Budějovice padají bomby. Kniha Budějovické století přináší informace, které nebyly dosud nikdy publikované: jsou to autentické vzpomínky těch, kteří stihli 20. století prožít, a ještě o něm vyprávět. Knihu doplňují desítky historických fotografií, mnohé publikované úplně poprvé.

Podrobné popisy jednotlivých částí programu a aktuální informace najdete na www.retrobudějovice.cz, Facebook – Agentura kultur-kontakt.cz

Pořadatel: Statutární město České Budějovice – Odbor památkové péče Magistrátu města

Partneři: Sdružení historických sídel Čech Moravy a Slezska, Národní ústav lidové kultury Strážnice

Námět a realizace: Miroslav Mareš Agentura Kultur-Kontakt

Ve spolupráci s: Jihočeské muzeum v Českých Budějovicích, Státní okresní archiv, Národní památkový ústav, Děkanství a Biskupství českobudějovické, Marediv s.r.o., Reklamní společnost Hoch, Města Otakarova, z.s., Milan Binder, ČEVAK a.s., Alšova jihočeská galerie, Jihočeská vědecká knihovna, Gymnázium Česká, Dům Děti a mládeže České Budějovice, restaurace Solnice, Umění ve městě z.s., Biograf Kotva, CBsystem, InBudejovice, Odbor kultury Magistrátu města České Budějovice

Zdroj fotografií, není-li uvedeno jinak: archivy Agentury Kultur-Kontakt, Státní okresní archiv České Budějovice, Milan Binder, Jarmila Sajtlová

Úvodní grafiku Františka Doubka jsme použili s laskavým svolením Studia JR s.r.o. pana Jiřího Reiniše.

QR kód na www.retrobudějovice.cz

Změna programu vyhrazena!

Záštitu nad akcí převzali:

Ministr kultury Mgr. Martin Baxa a hejtman Jihočeského kraje MUDr. Martin Kuba